GAZETA KRAKOWSKA

Nro 96.

z KRAKOWA dnia 30 LISTOPADA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 21 Listopada.

Dnia wczorayszego, iako w rocznicę Imienin Jego Cesarzewiczowskiey Mości Wielkiego Xięcia Michała, odprawiło się w Kościele Metropolitalnym Sgo Jana solenne nabożeństwo w obliczu wszystkich Władz kraiowych, tudzież licznie zebranego ludu, błagaiących Przedwiecznego o iak naydłuższe życie i powodzenie całey Nayiaśnieyszey Familii.

JW. Hrabia Grabowski, Jenerał Dywizyi, Minister Sekretarz Stanu, wczoray wyiechał do Petersburga.

Konwencyia ostateczney Likwidacyi z Dworem Austryiackim na dniu 17/29 Kwietnia r. b. zawartey.

(Ciąg dalszy.)

II.

Fundusz Sztiftowy.

Artykuł 5.

Rząd Cesarsko-Austryiacki obowiązuie się zwrócić Królestwu Polskiemu tę część funduszu Sztiftowego Gallicyi Zachodniey, znanego pod nazwiskiem *Allgemeiner West-Galizischer Stiftungsfond*, która w roku 1809 w posiadaniu tegoż Rządu pozostała, a którento fundusz nie będzie na przyszłość odwracanym od przeznaczenia wskazanego aktami iego ustanowienia.

Ostateczna funduszu tego likwidacyia wykazawszy w rezultacie, według Wykazu lit. D. do ninieyszego Artykułu dołączonego, i opatrzonego podpisami obu Pełnomocników, że Austryia z tego tytułu winną Królestwu Polskiemu zostaie summę 3,195,608 złp: R. 34¼ kr: w obligacyiach różnego rodzaiu, i summę 750,694 złp: R. 2 kr: w gotowiznie w monecie konwencyyney; Rząd Austryiacki uiści się z tego długu w sposobie w następnym Artykule oznaczonym.

Artykuł 6.

Obligacyie w Wykazie lit: D. do Artykułu poprzedzaiącego dołączonym zamieszczone, wynoszące summę wyżey wyrażoną, 3,195,608 złp: R. 34¼ kr:, oddane zostaną w naturze w 6 tygodni po wymianie ratyfikacyi niniey szey Konwencyi, a nawet i prędzey, ieśli można będzie, do rąk i za kwitem Kommissarza Pełnomocnego Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego.

Wyłączone przecież będą od tego wydania tak zwane Obligacyie liwerunkowe i woienno-pożyczkowe, zamieszczone w Wykazie

pod Numerami bieżącemi 48, 49, 50, 51 i 52, wynoszące razem 90,759 zł: R. 50½ kr:, które to obligacyie stawszy się przez Konwencyią $\frac{17}{29}$ Czerwca 1821 roku wyłącznym Królestwa Polskiego ciężarem, i nie mogąc przeto bydź uważanemi iako legalne tytuły przeciwko Rządowi Cesarsko-Astryiackiemu, przy tymże Rządzie pozostaną.

Co się tycze summy 750,694 zł: R. 2 kr: w gotowiznie do zwrotu przypadaiącey, która po potrąceniu stypulowanego w Artykule 4tym na rzecz Rządu Cesarsko-Austryiackiego wynagrodzenia w ilości - - 43,055 zł: R. 21 kr: w monecie konwencyyney, redukuie się do 707,638 zł: R. 41 kr: w monecie konwencyyney, ta ostatnia summa wypłaconą będzie przez Skarb Cesarsko-Austryiacki w gotowiznie w monecie konwencyyney w 20to Graycarówkach srebrnych, w 6ciu równych terminach, każdy po 117,939 zł: R. 47 kraycarów.

Pierwszy termin nie przypadnie iak na 1go Listopada 1828, drugi na 1go Maia 1829 i tak daley co 6 miesięcy każdego 1go Maia i każdego 1go Listopada, tak, iż ostatnia wypłata będzie miała mieysce w dniu 1 Maia 1831 roku.

Do pierwszego terminu dorachowane będą procenta roczne od summy 112,021 zł: R. 44 kr: pochodzącey z kapitałów do zwrotu z procentem przypadaiących, które to procenta częścią po 4 a częścią 5 od sta rachowane, wynoszą 4997 zł. R. 17¾ kr. w monecie konwencyyney w 20to Graycarówkach srebrnych. Następne termina żadnym procentem obciążone nie będą, iako pochodzące z funduszów, które z samey natury swoiey żadnego procentu nie przynoszą.

Wypłaty wyżey stypulowane uzupełnione będą przez Kassę prowincyonalną Lwowską na ręce i za kwitami (bez stępla) Kommissarza od Rządu Królestwa Polskiego delegowanego, i pełnomocnictwem w dobrey i przyzwoitey formie opatrzonego.

Artykuł 7.

W skutku przyiętego przez Rząd Cesarsko-Austryiacki w Artykule poprzedzaiącym zobowiązania, Królestwo Polskie z swey strony bierze na siebie obowiązek zaspokoienia pretensyi, któreby Wolne Miasto Kraków miało prawo formować do tey części funduszu Sztiftowego byłey Gallicyi Zachodniey, którey zwrot Rządowi Polskiemu ma nastąpić na mocy Artuykułu 5go niniejszey Konwencyi, tak, iżby na przyszłość żadna z tego tytułu reklamacyia przeciwko Rządowi Austryiackiemu wystosowaną bydź nie mogła.

Artykuł 8.

W duchu przyiętey zobopolnie w Artykule 3 zasady, co do wolnego rozrządzenia funduszami, które Duchowieństwo lub Instytuta obu Państw mogłyby nawzaiem posiadać iedne w kraiach drugiego; pomimo zamiany w niniejszey Konwencyi stypulowaney, obiedwie Wysokie kontraktuiące Strony postanowiły zgodnie, że obligacyie Skarbowe Austryiackie wydane Duchowieństwu lub Instytutom, które się znayduią pod panowaniem teraźnieyszego Królestwa Polskiego, o ile takowe nie są obięte w liczbie obligacyi Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu Artykułem 2gim niniejszey Konwencyi odstąpionych, a które się znayduią wyszczególnione w Wykazie litera C, iako też i te, które stanowią część funduszu Sztiftowego Gallicyi Zachodniey, i są zamieszczone w Wykazie lit: D. do Artykułu 5go dołączonym, uwalniaią się niniejszem od wszelakich przepisów, którym ulegaią w Austryi obligacyie Skarbowe fundacyi

Instytutów lub iakiego bądź rodzaiu Zgromadzeń własnością będące, a które wzbraniaią wolnego tychże zbywania, co przecież nie uwłacza w niczem postanowieniu stypulacyi Artykułu 5 w tem, co się tycze przeznaczenia dawnego funduszu Instytutów byłey Gallicyi Zachodniey.

Takowa stypulacyia stosuie się również w swych skutkach do obligacyi należących do Duchowieństwa lub do Instytutów Wolnego Miasta Krakowa, iako też Rząd tego miasta stosować się będzie do zasad zupełney wzaiemności.

III.

Obligacyie tak zwane Hofkameralne wydane na długi ś. p. Króla Stanisława Augusta i Rzeczypospolitey Polskiey.

Artykuł 9.

Obligacyie Kamery Nadworney Skarbowey (*K. K. Hofkammer-Obligationen*,) które przez Rząd Austryiacki za przyiętą przez Austryią na zasadzie Konwencyi z daty 15/27 Stycznia 1797 roku część dawnych długów Króla i Rzeczypospolitey Polskiey, w wypłacie wydane były, póydą za łosem innych tego rodzaiu effektów długu publicznego Austryi, i poddani Królestwa Polskiego, iako też Wolnego Miasta Krakowa, posiadacze obligacyi tey natury, będą we wszystkiem zrównani z innemi tey kategoryi wierzycielami Skarbowemi. Używać zatem będą wszelkich korzyści, które były lub będą nadal udzielane tey klassie wierzycieli.

IV.

Dostarczenia woyskom Rossyyskim z lat 1805 i 1806.

Artykuł 10.

Ci z poddanych teraźnieyszego Królestwa Polskiego i Wolnego Miasta Krakowa, dawniey poddani Austryiaccy byłey Gallicyi Zachodniey i Cyrkułu Zamoyskiego, którzy przykładali się byli do dostarczeń, na rozkaz Rządu Cesarsko-Austryiackiego, dla woysk Rossyyskich, w czasie ich przechodu przez kraie Austryiackie w roku 1805 i 1806 uskutecznionych, a którzy nie zgłosiwszy się w ciągu nakazaney przez Rząd Cesarsko-Austryiacki likwidacyi dla otrzymania przypadaiącey im należytości, zostali bez wynagrodzenia, przypuszczeni będą do oblikwidowania pretensyi z tego tytułu pochodzących przed Gubernium Gallicyi Wschodniey we Lwowie, za pośrednictwem Kommissarza, który do tey czynności z strony Rządu Królestwa Polskiago delegowanym będzie, i otrzymaią zaspokoienie ich należytości według oszacowania i w sposobie, według których likwidowane i wynagrodzone były w swym czasie tego rodzaiu dostarczenia woyskowe, uskutecznione przez tych, którzy w przyzwoitey porze produkowali byli tytuły swoich reklamacyi.

Artykuł 11.

Likwidacyia dostarczeń w Artykule poprzedzaiącym wyrażonych, rozpoczętą będzie obustronnie we 3 miesiące i dni 15 po ratyfikacyi ninieyszey Konwencyi, a nawet i prędzey ieśli bydź może, i praca takowa w przeciągu naydaley 6 miesięcy, rachuiąc od dnia, w którym Kommissarz od Rządu Królestwa Polskiego delegowany odbędzie pierwszą w tey materyi z Władzami Austryiackiemi Gallicyyskiemi konferencyią, ostatecznie ukończoną zostanie.

Po upływie przepisanego terminu, wszelka nowa tey natury reklamacyia zostanie na zawsze umorzoną, i w żadnym przypadku wznowioną bydź nie będzie mogła.

Artykuł 12.

Po zamknięciu przepisaney powyżey likwidacyi, ostateczna summa, którą Rząd Cesarsko-Austryiacki przyzna iako należącą za dostarczenia w mowie będące, będzie zapła-

coną na ieden raz w gotowiznie w przeciągu 4ch tygodni przez Kassę prowincyonalną Lwowską, która to wypłata uskuteczniona będzie do rąk i za kwitem Kommissarza Polskiego szczególnie do tey czynności upoważnionego, z obowiązkiem dla Rządu Królestwa Polskiego, zaspokoienia własnych poddanych, i oddania w iak naykrótszym czasie Rządowi Wolnego Miasta Krakowa tey części, któraby na rzecz iego mieszkańców przypaść mogła.

V.

Extradycyia.

Artykuł 13.

Celem zapewnienia całkowitego i zupełnego wykonania Art. 35, 36 i 37 Traktatu Wiedeńskiego 3go Maia 1815 tyczących się wzaiemney Extradycyi depozytów, kaucyiów i archiwów, przedsięwzięta taż Extradycyia będzie ze strony oboiey za pośrednictwem delegowanych od obu Rządów Kommissarzy, których obowiązkiem będzie stosować się ściśle i we wszystkich punktach do zasad poniżey przepisanych.

Extradycyia ta obeymować będzie w sobie wszelkie przedmioty tyczące się territorium lub mieszkańców Wolnego Miasta Krakowa i iego Obwodu.

A. Zwrot Depozytów.

Artykuł 14.

Wszystkie depozyta iakiey bądź natury i nazwiska, które się znaydowały do 14 Października 1809 roku pod dozorem Władz Sądowych lub Administracyynych byłey Gallicyi Zachodniey, a które były złożone w Kassach Sądowych lub Cyrkułowych, albo też za rozkazem Rządu Cesarsko-Austryiackiego z właściwych Kass depozytowych do Kass Skarbowych przeniesione, lub nakoniec w czasie woyny roku 1809 dla zabezpieczenia ich przed wkraczaiącemi obcemi woyskami do innych prowincyy Austryiackich uwiezione zostały, zwrócone będą bez żadnego potrącenia Rządowi Królestwa Polskiego.

Toż samo ma się rozumieć co do depozytów Sądowych i Administracyynych byłego Cyrkułu Zamoyskiego, które z tychże samych przyczyn do Kass Rządowych przeniesione lub do innych prowincyy Monarchii Austryiackiey uwiezione zostały, albo też złożone były u Sądów i Władz prowincyonalnych Lwowskich, których Jurisdykcyia do 14go Października 1809 roku do territorium i mieszkańców tegoż Cyrkułu rozciągała się, o ile przecież iedne iak drugie ani Kommissarzom byłego Xięztwa Warszawskiego, ani też Kommissarzom teraźnieyszego Rządu Polskiego wydane nie zostały.

Nawzaiem Rząd Królestwa Polskiego każe zwrócić Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu wszelkie bez wyiątku depozyta należące do mieszkańców gmin lub korporacyi Promienia Krakowskiego, który Traktatem 1815 roku na powrót do Państw Austryiackich przyłączonym został, o ile takowe depozyta ieszcze dotąd u Władz Polskich Sądowych lub Administracyynych znayduią się.

Artykuł 15.

Zwrot wszystkich depozytów uskutecznionym będzie w następuiącym sposobie:

a) Depozyta w dokumentach, w obligacyiach iakiego bądź rodzaiu, w kosztownościach, lub innych effektach, albo też w monecie srebrney lub złotey złożone, w teyże samey formie i naturze wydane będą.

b) Summy w dawnych Bankocetlach lub w Billonie złożone, zredukowane zostaną według średniego kursu, iaki miały dawne papierowe pieniądze w miesiącu Grudniu 1809 roku, i wynikaiąca z tey redukcyi należność zwróconą będzie, pomimo wszelkich przeciwnych temu roz-

porządzeń praw Austryiackich, w monecie konwencyyney bez żadnego potrą cenia.

c) Depozyta sądownie sprzedane, zastąpione będą otrzymanemi ze sprzedaży summami, summy zaś te, ieśli są w Bankocetlach lub w Billonie, ewaluowane i wynagrodzone zostaną w sposobie paragrafem poprzedzaiącym oznaczonym.

d) Za depozyta zagubione lub zawieruszone iakim bądź sposobem, odpowiadaiąca im wartość zwróconą będzie:

ieśli takowe złożone były w złotey lub srebrney monecie, według istotnego tych monet kursu;

ieśli złożone były w Bankocetlach lub w Billonie, według ewaluacyi w paragrafie litera b. stypulowaney;

ieśli składały się z kosztowności, według oszacowania ich taxy w xiędze depozytowey zapisaney;

ieśli nakoniec złożone były w effektach srebrnych lub złotych, według wagi i stopy w teyże samey xiędze depozytowey zapisanych.

e) Jeżeliby pomiędzy depozytami Promienia Krakowskiego znalazły się summy w Biletach Kassowych lub w Billonie byłego Xięztwa Warszawskiego złożone, Rząd Polski zwróci takowe w monecie Królestwa Polskiego kurant zwaney, podług nominalney ich wartości.

A r t y k u ł 16.

Zachowuie się obustronnie prawo zatrzymania z depozytów zwrócić się maiących to wszystko, co tylkoby z nich na zasadzie prawomocnych postanowień właściwych Władz Administracyynych lub wyroków sądowych, bądź fiskusowi, bądź też mieszkańcom, gminom lub zgromadzeniom tego kraiu, w którym depozyta w mowie będące na teraz się znaydnią, należeć mogło; o ile iednakże postanowienia lub wyroki takowe w ostatniey Instancyi przed zmianą panowania zapadły.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Z Petersburga d. 24 Października D. K.
(Z Ruskiego Inwalida.)

Straszliwe, niespodziewane nieszczęście dotknęło Dom Cesarski i Rossyią. Nayiaśnieysza Cesarzowa Maryia Fedorowna, po krótkiey i ciężkiey chorobie, w nocy z 23 na 24 Października życie zakończyła. Niepodobna wynurzyć głębokiey boleści Cesarza Jegomości, Cesarzowey Jeymości Alexandry Fedorowny i Nayiaśnieyszey Familii. Wszyscy wierni poddani uderzeni zostali tym niespodzianym wypadkiem; na wszystkich twarzach widać żałość szczerą z serca pochodzącą. Nigdy i na żadnym Tronie świat nie widział Monarchini tak czynney, tak niespracowaney w dziełach dobroczynnych.

(Z Gazety Senackiey.)
Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy
i t. d. i t. d. i t. d.

Ogłaszamy wszystkim Naszym wiernym poddanym:

Nayvyższemu podobało się dotknąć Nas nowym strasznym ciosem. Utraciliśmy Nayukochańszą Rodzicielkę Naszę Nayiaśnieyszą Cesarzową Maryą Federownę. Choroba, słaba z początku, nagle się wzmogła, i dnia dwudziestego czwartego tego miesiąca o godzinie 2giey z północy położyła koniec Jey drogiemn życiu, którego wszystkie chwile poświęcone były dopełnianiu obowiązków wysokiey cnoty. W dolegliwościach serca, z pokorą poddaiąc się niezbadaney, doświadcza-

łącey Nas Opatrzności, obracamy się do ulubionego Nam narodu. Smutek nasz iest smutkiem wszystkich Naszych wiernych poddanych, i tylko w ich serdecznem uczestnictwie możemy znaydować osłodzenie. Opłakuiąc, niezapomną Rodzicielkę Naszę, oni pospołu z Nami wzniosą modlitwy do Dobrego i w surowościach Boga, ażeby na łonie Swoiem umieścił w pokoiu Duszę Jey miłą, która była siedliskiem wszystkich uczuć i cnot tkliwych; a Nam i całemu smutkiem przyciśnionemu Domowi Naszemu, aby udzielił siły i pocieszenia z wysokości.

Dan w Stołecznem Mieście Naszem Petersburgu, dwudziestego czwartego Października, roku od Narodzenia Chrystusowego tysiąc ośmset dwudziestego osmego, a Panowania Naszego trzeciego.

(podpisano) MIKOŁAY.

Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu dnia 24 Października w Petersburgu.

Z okoliczności zgonu Nayiaśnieyszey Rodzicielki Naszey Cesarzowey Jeymości Maryi Fedorowny, dla zrobienia potrzebnych rozporządzeń do pogrzebania ciała Jey Cesarskiey Mości w Soborney Petropawłowskiey Cerkwi, ustanowiliśmy żałobną Kommissyią, w którey Rozkazuiemy bydź Wielkim Marszałkiem, Pierwszemu Podczaszemu Hrabi Mussinowi-Puszkinowi-Briusowi, Wielkim Mistrzem ceremonii, Pierwszemu Mistrzowi ceremonii Hrabi Potockiemu; członkami: Mistrzowi ceremonii Xięciu Gagarynowi i Rzeczywistym Radcom Stanu Komarowu i Achłopkowu. Wszystkich potrzebnych do tey Kommissyi różnego rodzaiu Urzędników i służących, wysyłać maią zwierzchności na iey zapotrzebowanie. Dziełem tey Kommissyi będzie urządzić całą ceremoniią, z przyzwoitą dla Cesarskiey Osoby powagą, i ułożywszy obrzędy, do tego stosowne, przedstawić Nam do zatwierdzenia. Na rozchody zaś Kommissyi wydać na pierwszy raz pięćdziesiąt tysięcy rubli z podskarbstwa Państwa.

Z Żyrowic d. 7 Października.

W skutek dobroczynney woli N. Cesarza Wszech Rossyy Mikołaia I., aby celem podźwignienia oświecenia w Duchowieństwie Greko-Słowiańskiem z Kościołem Rzymskim ziednoczonem, dla dwóch dyecezyy tegoż Duchowieństwa, Białoruskiey i Litewskiey, były dwa osobne Duchowne Seminaryia, szkoły niższe i iedna Akademiia w Połocku, dziś nastąpiło w Żyrowicach przy Katedrze dyecezyi Litewskiey, uroczyste otwarcie Duchownego dyecezalnego Seminaryum i szkoły niższey. Po odprawionem w Cerkwi Katedralney nabożeństwie, podczas którego nauczyciel Teologii X. Ferdynand Homolicki miał Kazanie o potrzebie oświecenia rozumu w rzeczach wiary i obyczaiów, Cywilny Gubernator Grodzieński Bobiatyński, i Marszałek Powiatu Słonimskiego Broński, z licznem gronem osób duchownego i świeckiego stanu, udali się do izby na publiczne posiedzenie, które JX. Wikaryusz Dyecezyi Litewskiey, Antoni Tupalski, zagaił mową o niedostateczności kraiowych Greko-Unickich Seminaryów, i o nowo założoney teraźnieyszey i hoynie uposażoney szczodrotą Monarszą szkole dla duchowney młodzieży; a ztąd wziął powód do wynurzenia nayżywszych uczuć wdzięczności ku N. Panu, i do pobudzenia obecney duchowney młodzieży, aby ta ćwicząc się w nauce Religii i w dobrych obyczaiach, sposobiła się na usługę Ołtarza i Tronu, a tem samem stała się godną wielkich Monarszych dobrodziejstw. Potem JX. Rektor Seminaryum Zubko, miał rzecz o potrzebie oświecenia Unickiego świeckiego

Duchowieństwa, iako wpływaiącego naybliżey na instrukcyią nayniższey klassy ludu. Zakończył posiedzenie JX. Wikaryusz życzeniem długiego i szczęśliwego Panowania N. Cesarzowi Mikołaiowi I., przy trzykrotnem powtórzeniu śpiewu: "Mnogie Lata.,,

Z Paryża d. 14 Listopada.

Dawno oczekiwana zmiana osób w administracyi nastąpiła nakoniec. Naprzód rozporządzeniem z dnia 5 b. m. urządzona iest na nowo Rada stanu, która na przyszłość składać się będzie z 24 zwyczaynych radców 30 referendarzy, 12 audytorów 1wszey i 18 2giey klassy i nieoznaczoney liczby nadzwyczaynych radców stanu. Zwyczayni tylko radcy i referendarze pobierać będą płacę po 10,000 Fr. a po 15,000 ieśli będą na czele komitetów, ostatni zaś po 5000 Fr. Drugie rozporządzenie z dnia 12 b. m. zawiera nazwiska zwyczaynych i nadzwyczaynych radców. Trzecie mianowanie Dyrektora jeneralnego poczty Margr. Vaulchier Dyrektorem jeneralnym Ceł, a Barona Villeneuve Dyrektorem poczty. Czwarte mianowanie 25 prefektów, których poprzednicy częścią są przeniesionemi, częścią oddalonemi. Piątem nakoniec zniesiona iest Dyrekcyia jeneralna stad koni, a na iey mieysce postanowiona bezpłatna kommissyia administracyyna pod Parem Xięciem Escars.

Rząd naiął kilkanaście Neapolitańskich statków, dla zawiezienia do Morei żywności, deszczek, &c. Tamże wysłany został z Tulonu Królewski bryg Huzar z pismem. — Z Marsylii donoszą, iż 3ci pułk liniiowy odpłynąć ma na okręcie Scipio do Morei. — List z Tulonu donosi, że 4ry liniiowe okręty Rossyyskie i 3 fregaty popłynęły na zamykanie Dardanellów.

Znany z kameralnych pism i tłumaczeń z ięzyka Niemieckiego Radca sądowy St Dupin, umarł wczoray w 60 roku życia.

X. Desmazures, który powrócił niedawno z Ziemi Świętey, miał dnia 11 posłuchanie u Króla. Szpadę z czasów krucyaty, którą znalazł w hacie iednego Beduina, darował Xciu Bordeaux.

Dziennik *le Messager* czyni nad położeniem Portugalii następuiące uwagi: "Jakże słabi są Monarchowie, których trony nie opieraią się na prawności! Grozi im naymnieyszy pewiew wiatru, i wcale nas nie zadziwi, gdy tron Don Miguela obalony zostanie. Niepodobna, aby Portugaliia po takich zdarzeniach długo mogła bydź spokoyną. Oddalenie się 2850 mężów, którzy teraz znayduią się w Plimut, musi koniecznie na ich oyczyznę odwrotnie działać. Z drugiey strony przybycie Donna Maryi do Anglii i pokóy z Buenos-Ayres wpływać muszą na Portugaliią i powiększyć niebezpieczeństwa utworzonego w Lizbonie rządu. Nie wiemy w wprawdzie co się dzieie, ale zdaie nam się, że Portugaliia nie przebyła ieszcze ostatniey swey kryzy.,,

Pułkownik Fabvier udać się wkrótce ma z zleceniami rządu do Morei.

W tych dniach wyszło tu w 8 pieśniach poema, Napoleon w Egipcie, którego sprzedano iuż 2000 exemplarzy. Autorami iego są PP. Barthelemy i Mery, których nazywaią Orestym i Piladesym nowego naszego parnasu, i którym Villeliada w roku przeszłym wydana wielką ziednała chwałę.

Professor Cousin wydaie nowe przydatki do historyi dawney filozofii.

We wsi Champagnac znaleziono 3000 sztuk Rzymskiey monety z czasów od roku 240 do 270.

Fabrykacyia cukru z buraków czyni od kilku lat wielkie postępy we Francyi, tak

iż za kilka lat przy pomocy rządu, płody iey wyrównaią zagranicznym.

Z Madrytu d. 4 Lissopada.

NN. Królestwo Ichmość cieszą się nay-lepszem zdrowiem w Eskurial. Dnia 7 zawdzieie Dwór żałobę po zmarłym Wielkim Xięciu Weymarskim.

Odkryty w Walencyi spisek miał bydź nader znaczący, i dla tego wiele znakomitych osób uwięziono. Oprócz bandy Pastora gości w tey prowincyi, banda nieiakiego Marzal, która niedawno nad rzeką Xukar odparła woyska Królewskie.

Przybyły do Kadyxu w tych dniach okręt, potwierdził niestety wiadomość o rozbiciu się należącego do Filipińskiego towarzystwa okrętu o 2000 mil morskich od Kadyxu. Oprócz woyska, maytków i podróżnych, zatonienie kosztownego ładunku, do którego należały sprzęty artyleryi i służby morskiey, iest nader dotkliwe.

Z Lizbony d. 25 Października.

Zdaie się, że Don Miguel nie chce się ani z bratem swoim poiednać, ani z iego córką ożenić. Systema prześladowania coraz bardziey iest posuwane. Mnóstwo urzędników, którzy od 30 lat służyli, są oddalonemi i nayniegodnieysi ludzie ich mieysca zajęli. Maiątkiem prywatnych osób rozrządza rząd samowolnie i zabiera go na skarb. Tymczasem nakazane powszechne uzbroienie przyśpieszy zgubę samychże iego autorów. Okropna domowa woyna zdaie się grozić wyczerpanemu kraiowi, i Don Miguel polegać nie może na swoim woysku, gdyż to, wyiąwszy policyianów nie iest od 5ciu miesięcy płatne.

Niedawno przylepiono na drzewie iedney z przechadzek zmyśloną odezwę Don Pedro do narodu Portugalskiego, która przy nayWiększych groźbach teraźnieyszemu rządowi kończcy się temi wierszami w ięzyku Portugalskim: "Powstańcie Luzytanie! oyczyzna żąda zemsty i woła o to bolesnym głosem!,,

— Dnia 1 Listopada. —

W tym tygodniu kupy konstytucyyne zachowuią się spokoynie, ale zewsząd do siebie ludzi ściągaią, a woyska nie śmią na nie uderzyć, w których powszechne panuie nieukontentowanie.

Stoiące na Tagu okręty Francuzkie czynią Miguelistów bardzo niespokoynemi. Okoliczność, że okręt Duquesne nie pozdrowił ani twierdzy, ani miasta, tak ich bardzo rozgniewała, iż chcieli mu nakazać opuścić port. Zgromadzała się z tego powodu po dwa razy admiralicyia, ale nie słychać nic o iey postanewieniu.

Między Don Miguelem i matką iego zachodzi ciągle poróżnienie. Ostatnia mieszka w pałacu Ajuda, a Don Miguel z siostrami w pałacu Necessidades.

Okręt Castro primeiro, który dnia 25 Października w 32 dni przybył z Pernambuko do Porto, przywiózł potwierdzenie o zawartym pokoiu z Buenos-Ayres, tudzież wiadomość o postanowieniu Don Pedro poszukiwania praw swey córki, ukarania brata swoiego i przybycia do Europy. Okręt ten obawiaiąc się przytrzymania, tak śpieszno odpłynął z Pernambuko, że nawet ładunku nie ukończył.

Z Drezna d. 15 Listopada.

Podobało się Naywyższemu N. owdowiałą Królowę Saską Maryię Amaliię Augustę, z domu Xiężnę Pfalz-Zweybrüken, po krótkiey chorobie dziś po południu o 3ch kwadransach na godzinę 5tą powołać ią do wieczności, przez co N. Dom Królewski i cały kray pogrążonemi są w głębokim żalu.

DODATEK
DO Nro 96.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 30 LISTOPADA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Listop:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 9, 572	— 0. 4	93	Wschodni średni	Pogoda	
12	„ 9, [illegible]61	+ 3. 4	85	Półn: Ws. średni	„ „	
25. 3	„ 9, 389	+ 3. 6	83	„ słaby	„ „	
9	„ 9, 552	— 0. 6	94	Północny słaby	„ „	
7	27 10, 672	— 1. 6	96	żaden	Mgła	
26. 12	„ 10, 297	+ 0. 1	92	„ „	„ „	
3	„ 10, 304	— 0. 3	95	„ „	„ „	
9	„ 10, 052	— 1. 4	95	„ „	„ „	
7	27 9, 290	— 1. 9	95	żaden	Mgła	
27. 12	„ 8, 628	— 0. 8	91	„ „	„ „	
3	„ 8 158	— 0. 2	93	Połn: Za. słaby	„ „	
9	„ 7, 833	— 2. 7	95	żaden	„ „	
7	27 8, 427	+ 0. 1	95	Zachodni słaby	Pochmurno	
28. 12	„ 8, 610	+ 2. 4	93	Połn: Za. słaby	„ „	
3	„ 8, 440	+ 2. 7	92	„ „	„ „	
2	„ 7, 471	+ 1. 6	80	Zachodni mocny	Chmury	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

— *Z Krakowa.* —

Dyrekcya Loteryy Krajowych.

Gdy Starozakonny Szymon Immerglück Kollektę Loteryy krajowych Nrem 23 oznaczoną utrzymuiący, postanowieniem Senatu Rządzącego z dnia 21 Listopada r. b. do Nr. 5088 wydanem, od dalszego pełnienia obowiązków Kollektora usuniętym został; Dyrekcya Loteryy zawiadomiaiąc o tem wszystkich w ogólności Interessantów, których się to dotyczeć może, wzywa ich, ażeby z pretensyiami swemi, iakieby do tey Kollekty z czasu od 1 Października r. b. iako od epoki obięcia na Rząd administracyi tey gałęzi do-

chodów kraiowych mieć sądzili, w przeciągu dwóch miesięcy od daty dzisieyszey rachuiąc do Dyrekcyi Loteryi kraiowey w Rynku głównym Nro 237 w Krakowie ustanowioney, zgłaszali się. Uchybiaiący tego terminu sami sobie winę przypiszą, gdy poźniey iako po wydaniu kaucyi Kollektorowi satisfakcyi w Dyrekcyi Loteryy nie uzyskaią.

W Krakowie dnia 25 Listopada 1828 r.

Senator delegowany
Kucieński.
Fr. *Rzepecki*, Sekr.

Z *Włoch d.* 10 *Listopada.*

J. K. Wysokość Następca tronu Pruskiego wyiechał z Rzymu dnia 5 do Neapolu.

Dnia 29go Października N. Arcyxiężna Jmość Austryiacka Marya Ludwika powróciła z swey podróży do Niemiec i Piemontu w w pożądanym stanie zdrowia do Parmy.

Dnia 3 Listopada J. C. Wysokość Wielka Xiężna Rossyyska Helena w podróży swey przez Włochy przybyła z Ferrary do Bonognii.

NN. Królestwo Ichmość Sardyńscy powrócili dnia 30 Października z Alessandryi do Genui i przyiętemi byli przez władze rządowe i mieyskie.

Na rozległey dolinie Camposcola, która należy do powiatu Montaldo di Castro i znayduie się w posiadłości rodziny Candelori, stać dawniey miało Estruskie miasto Vulci, o którego mieszkańcach iest w dzieiach wzmianka pod nazwiskiem Vulcientes. Tu w mieyscu zwanem Pian di Voce, odkryto przepyszny grób Etruski. Po otrzymanem pozwoleniu od Kardynała Podkómorzego Oyca S. przystąpiła rodzina Candelori na końcu Października do otworzenia tego grobu, w którym znaleziono różne starożytne przedmioty ze złota, bronzu, alabastru, terra bota, roboty rzeźbiarskie, i t. d. tudzież naczynia z popiołami, wazony, lampy różney wielkości i w różnych kolorach; przyozdobione miteologicznemi znakami, napisami Greckiemi i Estruskiemi. Rodziną Candelori zachęcona tem wynalazkiem, postanowiła wyszukiwać i otwierać wszystkie w tey okolicy Estruskie groby i wydać ich historyczny opis.

Od brzegów niższey Elby d. 14 *Listopada.*

Dnia 12 Listopada nastąpiło w Malchin otworzenie Seymu Wielkiego Xęztwa Meklenburgskiego. Udali się tam Kommissarze obu Wielko-Xiążęcych Dworów, Minister stanu Baron Plessen z Ludwiglust, i Radca tayny, Szambelan Dewitz z Strelic.

N. Król Jmość Duński darował Akademii w Soroe kosztowny zbiór fizycznych chemicznych i matematycznych apparatów, składaiący się z 745 numerów i dzielący się na klass dwanaście.

Oto iest wykaz woiennych okrętów Rossyyskich, które lata zeszłego roku przeszły przez Sund: a) Admirał Hr. Heyden ma pod swoim dowództwem na morzu Srodziemnem: okręty liniiowe Azow, Ezechiel i Alexander Newski o 74 działach; fregaty Konstanty i Kastor o 44, i Helena o 36 działach; Korwetę Grzmiąca o 24 i brygi Ochta, Userdik i Achil o 18 działach; b) pod Admirałem Riccord przeszły tego lata na morze Srodziemne: okręty liniiowe La Fere Champanoise o 84 działach, Konstanty i Włodzimierz o 74, a Emanuel o 60 działach; fregaty Alexandra, Olga i Maryia o 44 działach; c) Kapitan Ignatiew prowadzi teraz na morze Srodziemne: okręt liniiowy W. Xżę Michał o 74 działach, fregatę Xiężna Łowicka o 44 działach, i brygi Ulisse i Telemak o 18 działach. (Te cztery okręty

popłynęły iuż w dniu 26 z. m. na morze Srodziemne); d) Z Admirałem Sieniawinym powróciły do Kronstadtu: okręt liniowy Andrzey o 74 działach, fregaty Merkury i Croisseur o 44 działach; tudzież bryg Dianna o 18; e) z morza Srodziemnego odesłano okręt liniiowy i dwa brygi; f) Z Archangelu przepłynęły przez Sund do Kronstadtu: cztery fregaty i dwa brygi.

Z Stambułu d. 29 Października.

Dnia 15 b. m. odebrała Porta pierwszą wiadomość o wzięciu Warny przez woyska Rossyyskie, ale z tak niepewnemi szczegółami, że zpowodowaną została wysłać do obozu Wielkiego Wezyra Bostanschi-Baschę, dla powzięcia dokładnieyszey wiadomości. Gdy dowiedział się Sułtan o okolicznościach, które zrządziły poddanie się Warny, postanowił zaraz Wielkiego Wezyra Mehmed Selima Baszę, na którego pada wina, że nie w swoim czasie i nie z należytą siłą działał ku odsieczy tey twierdzy, oddalić i w niełasce na wygnanie do Gallipoli skazać. Na iego mieysce Kapitana Baszę, Izzet Mehmed Baszę, który wsławił się przez mężną obronę Warny, chociaż była ze wszystkich stron ściśnioną i kilka wyłomów było zrobionych, mianował Wielkim Wezyrem, i oprócz pieczęci Sułtańskiey, iako znaku iego władzy, oddał mu cały maiątek, a nawet polowe sprzęty złożonego Wielkiego Wezyra. Na Jussuff Baszę Seresu, który przez nagłe przeyście z swem woyskiem do obozu Rossyyskiego, postawił Kapitana Baszę w niemożności bronienia dłużey twierdzy, rzucił Mufty klątwę i cały maiątek iego na skarb zabrany został.

Jak tylko powzięła Porta wiadomość o upadku Warny, podwoione zostały uzbraiania; zaniechane od nieiakiego czasu w stolicy spisywanie zdatnych do broni ludzi, zostało na nowo przedsięwzięte; woienne potrzeby, działa i ammunicyia posełane są nieustannie do woyska; codziennie przybywaią tu woyska z Azyi, a mianowicie konnica, i po krótkim zabawieniu udaią się na mieysca przeznaczone. I tak przed kilku dniami przeszli tędy Ajanowie Karahissaru, Aidinu, Kastamunii, Biretszyku i Bandurmy, a nieco dawniey naypotężnieyszy z Derebejow Anatolii, Czapanoglu, z kilku tysiącami jazdy. Przybył tu także znowu niedawno transport jeńców Rossyyskich, wraz z 30 wozami z chorągwiami, bronią, mundurami, bębnami i innemi trofeami z ostatnich pod Warną stoczonych pomyślnych dla Turków potyczek.

Nie bez zadziwienia widziano tu w przeszłym tygodniu kilkanaście okrętów przybyłych z Czarnego morza nietylko z masłem, kawiarem i inną żywnością, wyiąwszy zboże, ale także konopiami, linami, żelazem i t. d. artykułami uważanemi za kontrabandę woienną, które za pozwoleniem rządu Rossyyskiego ładowały. Zaledwo dowiedziała się Porta o przybyciu tych okrętów z portów Rossyyskich, oświadczyła, iż odstępuie od nakazanego dawniey zamknięcia morza Czarnego, i tyluż okrętom dozwala odpłynąć na Czarne morze z suszonemi owocami i innemi płodami południowych prowincyy. W skutku tego oświadczenia kilkanaście okrętów Sardyńskich i Austryiackich otrzymały iuż firmany do żeglugi po Czarnem morzu.

Od granic Tureckich d. 4 Listopada.

Podług doniesień z Smirny pod dniem 8 Października, panowała tam zupełna spokoyność i bezpieczeństwo. Zamknięcie Dardanellów, skoro do skutku przyydzie, będzie nader dotkliwem, gdyż od zamknięcia Bosforu panuie wielki niedostatek żywności w Turcech. Sułtan zażądał od Baszy Egipskiego 100,000 ardebów zboża; lecz lękamy się, aby ten ładunek nie dostał się w ręce Greków lub Rossyian.

Wyprawa Greków przeciw Pewesie nie odniosła ieszcze pożądanego skutku. Okręty Greckie są wprawdzie panami zatoki, ale woysko lądowe pod Jenerałem Church stoi

ciągle w Lutraki, a Seraskier przybył z woyskiem do Arta, dla wstrzymania dalszych postępów Greków. — Francuzi znaleźli w Patras 4000 Turków i około półtora miliiona beczek zboża. Część tego zapasu przyrzeczono im sprzedać, którzy udali się częścią do Lepantu lub Cronieri, częścią do Smirny.

Gazeta powszechna Grecyi pod dniem 4 Października donosi: że Wielki Admirał Grecyi (tak nazywa ta Gazeta Lorda Cochrane) po 8miesięczney niebytności przybył dnia 30 Września na nowym parowym statku Hermes do Poros.

List z Korfu pod d. 24 Paździer: donosi, że po nadeyściu wiadomości o osadzeniu przez Francuzów Patrasu, pospólstwo Tureckie w Prewesie otoczyło domy zagranicznych Konsulów i zagroziło im; wszelako żadne dalsze nieszczęście ich nie spotkało.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 30go b. m., łącznie z JPP. Skibińskiemi, daną będzie nowa Opera komiczna P. Dupaty; z muzyką J. Catruffo, Członka Akademii Muzyczney, pod tytułem: *Julia*, czyli *Młoda Osoba Romansowa.*

Dyrekcyia Teatralna ma zaszczyt donieść Szanowney Publiczności, iż Opera ta zalecaiąca się przyiemną muzyką i wesołą rzeczy osnową, mieszcząca nadto moralną naukę, iest z rzędu tych, które z upodobaniem i pożytkiem wszędzie są widzianemi.

W przyszły Wtorek, to iest dnia 2 Grudnia, daną będzie Komedya w 1 akcie, pod tytułem: *Serce rozdzielone.* — Poczem nastąpi 2gi akt Opery, pod tytułem: *Opera Włoska w podróży.* — Zakończy widowisko Balet dany przez JPP. *Amiot* łącznie z Artystami Teatru Narodowego, pod tytułem: *Młoda Mleczarka*, alby *Niceta* i *Łukasz.*

W następuiący Czwartek, dana będzie Komedya w 1 akcie wierszem napisana, pod tytułem: *Małżeństwo przymuszone.* — Poczem nastapi Komedya we 2 aktach, pod tytułem: *Ton modny pod Schodami.* — Między Sztukami 14toletni Wirtuoz na fortepianie JP. Stefan *Heller* z Pestu odegra:

1. Koncert Humla de E dur z towarzyszeniem tuteyszey Orkiestry.
2. Waryiacyie z Introdukcyią i Finałem własney kompozycyi.

Młody ten Artysta, który już kilkakrotnie dał dowody swoiego talentu, w Wiedniu, Presburgu, Peście i Budzie (Ofen) i który nayznakomitszych Mistrzów i lubowników muzyki zaszczytne zyskał pochwały, spodziewa się, iż tuteysza Publiczność nieodmówi mu względów swoich i licznem zgromadzeniem ninieysze widowisko zaszczyci. Nadto JP. *Heller* uprasza tuteyszych Lubowników muzyki, aby na temże samem Koncercie raczyli podać mu iakiekolwiek Tema, a on natychmiast Waryiacyie improwizować będzie.

DONIESIENIE.

Sąd Appellacyiny etc.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi, na domaganie się Ignacego, Kajetana i Teressy Panny doletniey, Mireckich, Obywateli W. M. Krakowa, wydał w dniu 7 Listopada r. b. Wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie nieobecnego przeszło od lat czterech Henryka Mireckiego, brata proszących, Sądowi Pokoiu Okręgu I. M. Krakowa poleconem zostało.

Krakowie dnia 19 Listopada 1828 r. *Nikorowicz.*

Raubach, Sekr: S. A.

W dniu 2 Grudnia r. b. 1828 o godzinie 9tey zrana, w Krakowie przy ulicy Floryiańskiey w domu pod L. 548, odbędzie się Licytacyia w drodze exekucyi Sądowey materyiału murarskiego, drzewa sosnowego w łupkach, &c. — *Item* w dniu 5tym Grudnia r. b. o godzinie 9tey zrana w Gmachu Sukiennice, sprzedanemi zostaną suknie żydowskie, lichtarze, szabaśnik, komoda, zegar ścienny, i inne sprzęty domowe. — *Item* tegoż dnia po południu o godzinie 3ciey w domu pod L. 204 w żydowskiem mieście, wydzierżawionemi zostaną na lat trzy po sobie idące, poczynaiąc od dnia 1 Stycznia 1829 r. dochody z izby z komnatą i piwnicą w tymże domu sytuowaney. Warunki do tey dzierżawy przed rozpoczęciem się Licytacyi zapublikowanemi zostaną; chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 26 Listopada 1828 r. H. *Salomonski*, Kom: Sąd.